

Tlf.: 87 25 58 00
viborg@bdo.dk
www.bdo.dk

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
Tingvej 11, 1. sal
DK-8800 Viborg
CVR-nr. 20 22 26 70

GØMA VIBORG APS
PETERSMINDEVEJ 6, 8800 VIBORG
ÅRSRAPPORT
1. AUGUST 2017 - 31. JULI 2018

Årsrapporten er fremlagt og godkendt på
selskabets ordinære generalforsamling,
den 2. november 2018

Niels Ole Christensen

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Selskabsoplysninger	
Selskabsoplysninger.....	3
Koncernoversigt.....	4
Erklæringer	
Ledelsespåtegning.....	5
Den uafhængige revisors revisionspåtegning.....	6-7
Ledelsesberetning	
Hoved- og nøgletal for koncernen.....	8
Ledelsesberetning.....	9-10
Koncern- og årsregnskab 1. august 2017 - 31. juli 2018	
Resultatopgørelse.....	11
Balance.....	12-13
Egenkapitalopgørelse.....	14
Pengestrømsopgørelse.....	15
Noter.....	16-23
Anvendt regnskabspraksis.....	24-30

SELSKABSOPLYSNINGER

Selskabet	Gøma Viborg ApS Petersmindevej 6 8800 Viborg
	CVR-nr.: 10 96 32 30 Stiftet: 1. juli 1987 Hjemsted: Viborg Regnskabsår: 1. august 2017 - 31. juli 2018
Bestyrelse	Jørgen Lægaard, formand Søren Wistoft Jensen Jens Rechnagel Lauridsen Jakob Rasmus Møller Niels Ole Christensen Karsten Kammer
Direktion	Niels Ole Christensen
Revision	BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab Tingvej 11, 1. sal 8800 Viborg
Pengeinstitut	Danske Bank, Finanscenter Dalgasgade 27 7400 Herning
Advokat	Dahl Lundgårdsvej 18 8800 Viborg

LEDELSESPÅTEGNING

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. august 2017 - 31. juli 2018 for Gøma Viborg ApS.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. juli 2018 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. august 2017 - 31. juli 2018.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Viborg, den 31. oktober 2018

Direktion:

Niels Ole Christensen

Bestyrelse:

Jørgen Lægaard
Formand

Søren Wistoft Jensen

Jens Rechnagel Lauridsen

Jakob Rasmus Møller

Niels Ole Christensen

Karsten Kammer

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til kapitalejerne i Gøma Viborg ApS

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Gøma Viborg ApS for regnskabsåret 1. august 2017 - 31. juli 2018, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse, noter og anvendt regnskabspraksis for såvel koncernen som selskabet. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. juli 2018 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. august 2017 - 31. juli 2018 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet og årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Viborg, den 31. oktober 2018

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
CVR-nr. 20 22 26 70

Preben Pedersen
Statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne32221

HOVED- OG NØGLETAL FOR KONCERNEN

	2017/18 tkr.	2016/17 tkr.	2015/16 tkr.	2014/15 tkr.	2013/14 tkr.
Resultatopgørelse					
Bruttoresultat.....	27.713	29.181	28.268	24.804	23.840
Driftsresultat.....	7.144	9.956	9.444	6.216	5.455
Finansielle poster, netto.....	-4.065	-3.562	-2.902	-2.715	-3.665
Årets resultat før skat.....	3.082	6.394	6.542	3.501	1.791
Årets resultat.....	2.348	4.771	5.038	2.698	1.600
Balance					
Balancesum.....	143.474	117.614	93.984	101.945	96.643
Egenkapital.....	33.566	32.596	29.240	24.789	22.742
Pengestrømme					
Investeringer i materielle anlægsaktiver..	-8.749	-6.860	-1.413	-1.403	-1.119
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte....					
	72	58	51	50	48
Nøgletal					
Soliditetsgrad.....	23,4	27,7	31,1	24,3	23,5
Egenkapitalforrentning.....	7,1	15,4	18,6	11,4	7,0

De i hoved- og nøgletalsoversigten anførte nøgletal er beregnet således:

Soliditetsgrad:	$\frac{\text{Egenkapital ekskl. minoriteter} \times 100}{\text{Passiver i alt, ultimo}}$
Egenkapitalforrentning:	$\frac{\text{Resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$

Nøgletallene følger i al væsentlighed Finansforeningens anbefalinger.

LEDELSESBERETNING

Væsentligste aktiviteter

Koncernens væsentligste aktiviteter består i handel med, service af og produktion af gødningsmaskiner indenfor landbrugssektoren. Som sparringspartner er det vigtigt at forstå, hvordan større landbrug, maskinstationer og entreprenører i Nordeuropa får rentable processer for udbringning, nedfældning, udlægning og omrøring af naturgødning samt slamsugning og spuling og derudfra levere de stærkeste produkter og den bedste service inden for naturgødning.

Udviklingen i aktiviteter og økonomiske forhold

Efter 40 år som forhandler af Samson-produkter blev GØMA opsagt som forhandler pr. 31. oktober 2017. Koncernen har herefter opbygget, markedsført og solgt et nyt komplet produktprogram inden for naturgødning med gyllevogne, sortjords- og græsnedfælder, gyllerørere, bomme og spredere i et godt mix af egne produkter og indkøbte produkter. Produktprogrammet er solgt siden 1. november 2017 og er blevet positivt modtaget på markedet i Skandinavien.

Aktiviteten er i 2017/18 som målsat fastholdt på niveau med året før med ændring af produktmix til større andel af egenproducerede produkter. Lønsomheden i disse produkter har vist sig markant større end ved køb af tilsvarende produkter. Virksomheden har gennem året investeret i og eksekveret strategien "GØMA mod nye mål" med positiv effekt på salget af egenproducerede maskiner, trimning af virksomhedens brand og eftermarkeds-koncept, forretningsplan for virksomhedens svenske afdeling med vellykket bearbejdning af et stagnerende svensk marked for gødningsmaskiner og en fortsat svag svensk valuta. Koncernens medarbejdere er i årets løb udvidet fra 58 til 72, herunder medarbejdere med særlige kompetencer inden for udvikling og konstruktion af maskiner og inden for styring og planlægning af produktion. GØMA lever fortsat op til visionen om at være Nordeuropas stærkeste viden- og servicecenter inden for naturgødning.

Resultat før skat har udgjort 3,1 MDKK, hvilket svarer til forventningerne i et år med store investeringer i nye bygninger og egen produktion. Koncernen har i årets løb yderligere udbygget de præciserede politikker for vurdering af virksomhedens aktiver og imødegåelse af reklamationer på et nyudviklet program af egne maskiner, hvilket påvirker resultatet negativt med 2,0 mio. kr. Balancesummen er øget til opbygning af den omfattende egenproduktion og finansiering heraf er sket i tæt samarbejde med virksomhedens finansielle samarbejdspartnere.

Årets resultat sammenholdt med forventet udvikling

Årets resultat svarer til den forventede udvikling i aktiviteten og med ledelsesmæssigt besluttede omkostninger til fremtidssikring af virksomheden.

Betydningsfulde begivenheder, indtruffet efter regnskabsårets afslutning

Der er ikke efter regnskabsårets afslutning indtruffet begivenheder af væsentlig betydning for selskabets finansielle stilling.

Særlige risici

Koncernens rentebærende gældsforpligtelser er placeret i variabelt forrentede lån. Renteændringer vil alt andet lige have effekt på resultatudviklingen i selskabet.

Koncernens leasingudgift til domicilejendom er afhængig af renteutviklingen. Denne risiko er afdækket via et finansielt instrument.

Miljøforhold

Udøvelsen af virksomheden har begrænset påvirkning af det eksterne miljø. Forsvarlig miljømæssig driftsførelse indgår som en naturlig del af målsætningen for produktkvalitet og produktionsforhold.

LEDELSESBERETNING

Forsknings- og udviklingsaktiviteter

Strategien "GØMA mod nye mål" har givet værdifulde erfaringer med udvikling, konstruktion, produktion af eget produktprogram, der er udnyttet til udvidelse af GØMA-produktprogrammet. GØMA's salgsfunktion har erfaringer og viden omkring kundernes ønsker til moderne maskiner inden for naturgødning og har overført denne viden til en ny teknisk afdeling. Salgsfunktion og teknisk afdeling har i tæt samarbejde skabt et nyt produktprogram med helt nye funktioner i denne type maskiner vedrørende brugervenligt Human-Machine-Interface, kundetilpasset design, hjultræk, kran, fleksibel lift og øget styreudslag. Desuden har GØMA udviklet nye digitale styringssystemer til sikker styring af virksomhedens produktion og leveringer. De nye digitale styringssystemer er fuldt integreret med virksomhedens ERP-system.

Forventninger til fremtiden

Koncernens strategi "GØMA - mod nye mål" rummer yderligere initiativer til styrkelse af produktprogram og servicekoncept, forretningsmodel, produktion, IT, ledelse og organisation. Koncernen har styrket bestyrelsen med kompetencer inden for udvikling og produktion af gyllevogne. Koncernens platform vurderes til at være et godt grundlag for at skabe vækst og øget indtjening i det nye år.

Filialer i udlandet

Koncernen har filialer i Halmstad og Granna, Sverige.

RESULTATOPGØRELSE 1. AUGUST - 31. JULI

	Note	Koncernen		Moderselskabet	
		2017/18 kr.	2016/17 tkr.	2017/18 kr.	2016/17 tkr.
BRUTTOFORTJENESTE.....		27.713.261	29.181	27.720.494	29.160
Personaleomkostninger.....	1	-18.662.855	-17.995	-18.662.855	-17.995
Af- og nedskrivninger.....		-1.889.961	-1.230	-1.889.961	-1.230
Andre driftsomkostninger.....		-16.630	0	-16.629	0
DRIFTSRESULTAT.....		7.143.815	9.956	7.151.049	9.935
Resultat af kapitalandele i dattervirksomheder.....		2.499	0	-37.509	52
Andre finansielle indtægter.....		453.655	415	453.655	382
Andre finansielle omkostninger.....		-4.518.447	-3.977	-4.502.240	-3.977
RESULTAT FØR SKAT.....		3.081.522	6.394	3.064.955	6.392
Skat af årets resultat.....	2	-733.212	-1.623	-727.668	-1.621
ÅRETS RESULTAT.....	3	2.348.310	4.771	2.337.287	4.771

BALANCE 31. JULI

AKTIVER	Note	Koncernen		Moderselskabet	
		2018 kr.	2017 tkr.	2018 kr.	2017 tkr.
Udviklingsomkostninger.....		1.127.841	74	1.127.841	74
Udv.projekter under udførelse og forudbetalinger.....		5.351.040	1.457	5.351.040	1.457
Immaterielle anlægsaktiver.....	4	6.478.881	1.531	6.478.881	1.531
Grunde og bygninger.....		24.515.506	19.086	24.515.506	19.086
Produktionsanlæg og maskiner.....		565.420	567	565.420	567
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar.....		6.217.027	3.101	6.217.027	3.101
Mat.anlægsaktiver under udførelse og forudbet.....		3.089.806	4.715	3.089.806	4.715
Materielle anlægsaktiver.....	5	34.387.759	27.469	34.387.759	27.469
Kapitalandele i datter- virksomheder.....		0	0	105.062	103
Deposita og andre tilgodehavender		1.700.000	1.500	1.700.000	1.500
Finansielle anlægsaktiver.....	6	1.700.000	1.500	1.805.062	1.603
ANLÆGSAKTIVER.....		42.566.640	30.500	42.671.702	30.603
Varer under fremstilling.....		4.684.782	0	4.684.782	0
Færdigvarer og handelsvarer.....		72.015.558	66.244	70.914.783	65.069
Varebeholdninger.....		76.700.340	66.244	75.599.565	65.069
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser.....		20.069.965	15.793	20.069.965	15.793
Igangværende arbejder for fremmed regning.....		937.836	1.010	937.836	1.010
Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder.....		0	0	1.580.240	1.279
Andre tilgodehavender.....		1.453.576	2.819	1.293.067	2.756
Periodeafgrænsningsposter.....	7	1.515.148	983	1.514.247	983
Tilgodehavender.....		23.976.525	20.605	25.395.355	21.821
Likvide beholdninger.....		230.506	265	44.834	106
OMSÆTNINGSAKTIVER.....		100.907.371	87.114	101.039.754	86.996
AKTIVER.....		143.474.011	117.614	143.711.456	117.599

BALANCE 31. JULI

PASSIVER	Note	Koncernen		Moderselskabet	
		2018 kr.	2017 tkr.	2018 kr.	2017 tkr.
Anpartskapital.....		200.000	200	200.000	200
Reserve for nettoopsk. efter indre værdis metode.....		0	0	7.391	94
Reserve for udviklings- omkostninger.....		6.426.683	1.457	6.426.683	1.457
Overført overskud.....		26.378.207	28.939	26.370.816	28.845
Forslag til udbytte.....		500.000	2.000	500.000	2.000
Minoritetsinteresser.....		61.181	0	0	0
EGENKAPITAL.....		33.566.071	32.596	33.504.890	32.596
Hensættelse til udskudt skat.....	8	1.898.600	1.065	1.898.600	1.065
Andre hensatte forpligtelser.....	9	188.000	0	188.000	0
HENSATTE FORPLIGTELSER.....		2.086.600	1.065	2.086.600	1.065
Gæld til leasingselskaber.....		26.104.281	21.802	26.104.281	21.802
Langfristede gældsforpligtelser...	10	26.104.281	21.802	26.104.281	21.802
Kortfristet del af langfristet gæld.	10	2.300.000	1.133	2.300.000	1.133
Gæld til pengeinstitutter.....		54.086.876	36.584	54.086.876	36.584
Leverandører af varer og tjenesteydelser.....		14.974.566	9.822	14.971.364	9.820
Gæld til tilknyttede virksomheder.		0	0	311.387	0
Skyldig selskabsskat.....		565.023	2.039	559.524	2.031
Anden gæld.....		8.448.955	7.687	8.444.895	7.682
Periodeafgrænsningsposter.....	11	1.341.639	4.886	1.341.639	4.886
Kortfristede gældsforpligtelser ...		81.717.059	62.151	82.015.685	62.136
GÆLDSFORPLIGTELSER.....		107.821.340	83.953	108.119.966	83.938
PASSIVER.....		143.474.011	117.614	143.711.456	117.599
 Eventualposter mv.	12				
 Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	13				
 Nærtstående parter	14				
 Afledte finansielle instrumenter	15				

EGENKAPITALOPGØRELSE

Koncernen						
	Anpartskapital	Reserve for udviklingsomkostninger	Overført overskud	Forslag til udbytte	Minoritetsinteresser	I alt
Egenkapital 1. august 2017..	200.000	1.457.108	28.938.883	2.000.000	0	32.595.991
Betalt udbytte.....				-2.000.000		-2.000.000
Valutakursreguleringer.....			-535		-323	-858
Andre reguleringer.....			572.147		50.481	622.628
Forslag til årets resultatdisponering.....			1.837.287	500.000	11.023	2.348.310
Overført til reserve for udviklingsomkostninger.....		4.969.575	-4.969.575			
Egenkapital 31. juli 2018...	200.000	6.426.683	26.378.207	500.000	61.181	33.566.071

Moderselskabet						
	Anpartskapital	Reserve for nettoopsk. efter indre værdis metode	Reserve for udviklingsomkostninger	Overført overskud	Forslag til udbytte	I alt
Egenkapital 1. august 2017..	200.000	93.987	1.457.108	28.844.896	2.000.000	32.595.991
Betalt udbytte.....					-2.000.000	-2.000.000
Valutakursreguleringer.....		-535				-535
Andre reguleringer.....				572.147		572.147
Overførsel til/fra andre poster.....		-46.053		46.053		
Forslag til årets resultatdisponering.....		-40.008		1.877.295	500.000	2.337.287
Overført til reserve for udviklingsomkostninger.....			4.969.575	-4.969.575		
Egenkapital 31. juli 2018...	200.000	7.391	6.426.683	26.370.816	500.000	33.504.890

PENGESTRØMSOPGØRELSE 1. AUGUST - 31. JULI

	Koncernen		Moderselskabet	
	2017/18 kr.	2016/17 tkr.	2017/18 kr.	2016/17 tkr.
Årets resultat.....	2.348.310	4.771	2.337.287	4.771
Årets afskrivninger tilbageført.....	1.931.906	1.230	1.931.906	1.230
Tilbageførsel af realisationsavancer.....	-76.071	-385	-76.071	-385
Resultat af datterselskaber.....	-2.499	0	37.509	-52
Skat af årets resultat tilbageført.....	733.212	1.623	727.668	1.621
Øvrige reguleringer.....	571.289	584	572.147	582
Betalt selskabsskat.....	-1.372.989	-681	-1.365.416	-683
Ændring i varebeholdninger.....	-10.456.936	-9.649	-10.531.359	-9.751
Ændring i tilgodehavender.....	-3.572.822	-7.117	-3.775.235	-7.014
Ændring i kortfristet gæld (ekskl. bank og skat).....	2.556.509	9.176	2.868.165	9.191
PENGESTRØMME FRA DRIFTSAKTIVITET.....	-7.340.091	-448	-7.273.399	-490
Køb af immaterielle anlægsaktiver.....	-5.159.395	-1.457	-5.159.395	-1.457
Køb af materielle anlægsaktiver.....	-8.748.827	-6.860	-8.748.827	-6.860
Salg af materielle anlægsaktiver.....	186.336	592	186.336	592
Køb af finansielle anlægsaktiver.....	0	0	-93.063	0
Salg af finansielle anlægsaktiver.....	52.980	0	52.980	0
PENGESTRØMME FRA INVESTERINGSAKTIVITET.....	-13.668.906	-7.725	-13.761.969	-7.725
Provenu ved langfristet låneoptagelse.....	6.850.164	5.815	6.850.164	5.815
Afdrag på lån.....	-1.380.661	-1.058	-1.380.661	-1.058
Betalt udbytte i regnskabsåret.....	-2.000.000	-2.000	-2.000.000	-2.000
PENGESTRØMME FRA FINANSIERINGSAKTIVITET.....	3.469.503	2.757	3.469.503	2.757
ÆNDRING I LIKVIDER.....	-17.539.494	-5.416	-17.565.865	-5.458
Likvider 1. august.....	-36.316.876	-30.903	-36.476.177	-31.020
LIKVIDER 31. JULI.....	-53.856.370	-36.319	-54.042.042	-36.478
Likvider 31. juli specificeres således:				
Likvide beholdninger.....	230.506	265	44.834	106
Gæld til pengeinstitutter.....	-54.086.876	-36.584	-54.086.876	-36.584
LIKVIDER, NETTOGÆLD.....	-53.856.370	-36.319	-54.042.042	-36.478

NOTER

	Koncernen		Moderselskabet		Note
	2017/18 kr.	2016/17 tkr.	2017/18 kr.	2016/17 tkr.	
Personaleomkostninger					1
Antal personer beskæftiget i gennemsnit:					
Koncernen: 72 (2016/17: 58)					
Moderselskabet: 71 (2016/17: 58)					
Løn og gager.....	11.543.104	11.970	11.543.104	11.970	
Pensioner.....	4.297.192	3.506	4.297.192	3.506	
Andre omkostninger til social sikring	1.796.814	1.764	1.796.814	1.764	
Andre personaleomkostninger.....	1.025.745	755	1.025.745	755	
	18.662.855	17.995	18.662.855	17.995	
Vederlag til direktion og bestyrelse..	906.433	875	906.433	875	
	906.433	875	906.433	875	
Skat af årets resultat					2
Beregnet skat af årets skattepligtige indkomst.....	61.246	1.173	55.702	1.171	
Regulering af skat vedrørende tidligere år.....	0	-17	0	-17	
Regulering af udskudt skat.....	671.966	467	671.966	467	
	733.212	1.623	727.668	1.621	
Forslag til resultatdisponering					3
Foreslået udbytte for regnskabsåret.	500.000	2.000	500.000	2.000	
Henlæggelser til reserve for nettoopsk. efter indre værdis metode.....	0	0	-40.008	52	
Overført resultat.....	1.837.287	2.771	1.877.295	2.719	
Minoritetsinteressernes andel af dattervirksomheders resultat.....	11.023	0	0	0	
	2.348.310	4.771	2.337.287	4.771	

NOTER

Note

Immaterielle anlægsaktiver

4

	Koncernen	
	Udviklings- omkostninger	Udv.projekter under udførelse og forudbetalinger
Kostpris 1. august 2017.....	850.875	1.457.108
Overførsler til/fra andre poster.....	1.265.463	-1.265.463
Tilgang.....	0	5.159.395
Kostpris 31. juli 2018.....	2.116.338	5.351.040
Afskrivninger 1. august 2017.....	776.308	0
Årets afskrivninger	212.189	0
Afskrivninger 31. juli 2018.....	988.497	0
Regnskabsmæssig værdi 31. juli 2018.....	1.127.841	5.351.040

Koncernens og moderselskabets udviklingsprojekter vedrører udvikling af nye gødningsmaskiner. Udviklingen forløber som planlagt og forventes at være endeligt færdiggjort indenfor de kommende 1-2 år, og der er konstateret efterspørgsel efter disse nye gødningsmaskiner.

	Moderselskabet	
	Udviklings- omkostninger	Udv.projekter under udførelse og forudbetalinger
Kostpris 1. august 2017.....	850.875	1.457.108
Overførsler til/fra andre poster.....	1.265.463	-1.265.463
Tilgang.....	0	5.159.395
Kostpris 31. juli 2018.....	2.116.338	5.351.040
Afskrivninger 1. august 2017.....	776.308	0
Årets afskrivninger	212.189	0
Afskrivninger 31. juli 2018.....	988.497	0
Regnskabsmæssig værdi 31. juli 2018.....	1.127.841	5.351.040

Koncernens og moderselskabets udviklingsprojekter vedrører udvikling af nye gødningsmaskiner. Udviklingen forløber som planlagt og forventes at være endeligt færdiggjort indenfor de kommende 1-2 år, og der er konstateret efterspørgsel efter disse nye gødningsmaskiner.

NOTER

Note

Materielle anlægsaktiver

5

	Koncernen	
	Grunde og bygninger	Produktionsanlæg og maskiner
Kostpris 1. august 2017.....	21.308.368	2.965.598
Overførsel.....	5.735.643	0
Tilgang.....	0	238.000
Kostpris 31. juli 2018.....	27.044.011	3.203.598
Af- og nedskrivninger 1. august 2017.....	2.222.767	2.399.014
Årets afskrivninger	305.738	239.164
Af- og nedskrivninger 31. juli 2018.....	2.528.505	2.638.178
Regnskabsmæssig værdi 31. juli 2018.....	24.515.506	565.420
Finansielle leasingaktiver.....	24.343.328	245.000
	Koncernen	
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Mat.anlægsaktiver under udførelse og forudbet.
Kostpris 1. august 2017.....	10.053.225	4.714.854
Overførsel.....	0	-5.735.643
Tilgang.....	4.400.232	4.110.595
Afgang.....	-492.191	0
Kostpris 31. juli 2018.....	13.961.266	3.089.806
Af- og nedskrivninger 1. august 2017.....	6.951.350	
Tilbageførsel af afskrivninger på afhændede aktiver.....	-381.926	
Årets afskrivninger	1.174.815	
Af- og nedskrivninger 31. juli 2018.....	7.744.239	
Regnskabsmæssig værdi 31. juli 2018.....	6.217.027	3.089.806
Finansielle leasingaktiver.....	4.313.852	2.389.806
	Moderselskabet	
	Grunde og bygninger	Produktionsanlæg og maskiner
Kostpris 1. august 2017.....	21.308.368	2.965.598
Overførsel.....	5.735.643	0
Tilgang.....	0	238.000
Kostpris 31. juli 2018.....	27.044.011	3.203.598
Af- og nedskrivninger 1. august 2017.....	2.222.767	2.399.014
Årets afskrivninger	305.738	239.164
Af- og nedskrivninger 31. juli 2018.....	2.528.505	2.638.178
Regnskabsmæssig værdi 31. juli 2018.....	24.515.506	565.420
Finansielle leasingaktiver.....	24.343.328	245.000

NOTER

Note

Materielle anlægsaktiver (fortsat)

5

	Moderselskabet	
	Andre anlæg, Mat.anlægsaktiver driftsmateriel og inventar	under udførelse og forudbet.
Kostpris 1. august 2017.....	10.053.225	4.714.854
Overførsel.....	0	-5.735.643
Tilgang.....	4.400.232	4.110.595
Afgang.....	-492.191	0
Kostpris 31. juli 2018.....	13.961.266	3.089.806
Af- og nedskrivninger 1. august 2017.....	6.951.350	
Tilbageførsel af afskrivninger på afhændede aktiver.....	-381.926	
Årets afskrivninger	1.174.815	
Af- og nedskrivninger 31. juli 2018.....	7.744.239	
Regnskabsmæssig værdi 31. juli 2018.....	6.217.027	3.089.806
Finansielle leasingaktiver.....	4.313.852	2.389.806

Finansielle anlægsaktiver

6

	Koncernen
	Deposita og andre tilgodehavender
Kostpris 1. august 2017.....	1.500.000
Tilgang.....	200.000
Kostpris 31. juli 2018.....	1.700.000
Regnskabsmæssig værdi 31. juli 2018.....	1.700.000

NOTER

Note

Finansielle anlægsaktiver (fortsat)

6

	Morderselskabet	
	Kapitalandele i datter-virksomheder	Deposita og andre tilgodehavender
Kostpris 1. august 2017.....	9.035	1.500.000
Tilgang.....	93.063	200.000
Afgang.....	-4.427	0
Kostpris 31. juli 2018.....	97.671	1.700.000
Opskrivninger 1. august 2017.....	93.987	0
Valutakursregulering.....	-535	0
Årets opskrivninger.....	-40.008	0
Andre reguleringer.....	-46.053	0
Opskrivninger 31. juli 2018.....	7.391	0
Regnskabsmæssig værdi 31. juli 2018.....	105.062	1.700.000

Kapitalandele i dattervirksomheder (kr.)

Navn og hjemsted	Egenkapital	Årets resultat	Ejerandel
GOMA Poland sp. z.o.o., Polen.....	124.858	22.495	51,00 %
GOMA GmbH, Tyskland.....	41.383	-51.481	100,00 %

Periodeafgrænsningsposter

7

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under omsætningsaktiver, vedrører afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

NOTER

Note

Hensættelse til udskudt skat

8

Hensættelse til udskudt skat vedrører forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier på tilgodehavender, immaterielle anlægsaktiver og materielle anlægsaktiver, herunder indregnede finansielle leasingkontrakter, igangværende arbejder for fremmed regning, amortiserede låneomkostninger, hensatte forpligtelser samt fremførte skattemæssige underskud.

	<u>Koncernen</u>		<u>Moderselskabet</u>	
	2017/18 kr.	2016/17 tkr.	2017/18 kr.	2016/17 tkr.
Udskudt skat vedrører:				
Immaterielle anlægsaktiver.....	1.425.000	337	1.425.000	337
Materielle anlægsaktiver.....	835.000	683	835.000	683
Omsætningsaktiver.....	162.000	48	162.000	48
Låneomkostninger.....	-103.000	0	-103.000	0
Hensatte forpligtelser.....	-41.000	0	-41.000	0
Underskuds fremførsel.....	-379.400	-3	-379.400	-3
	1.898.600	1.065	1.898.600	1.065
Udskudt skat 1. august.....	1.065.143	433	1.065.143	433
Hensat i året.....	833.457	632	833.457	632
Udskudt skat 31. juli.....	1.898.600	1.065	1.898.600	1.065
Andre hensatte forpligtelser				
0-1 år.....	188.000	0	188.000	0

9

Andre hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til reklamationsarbejder på maskiner.

NOTER

Note

Langfristede gældsforpligtelser

10

	Koncernen			
	1/8 2017 gæld i alt	31/7 2018 gæld i alt	Afdrag næste år	Restgæld efter 5 år
Gæld til leasingsselskaber.....	22.934.777	28.404.281	2.300.000	18.680.000
	22.934.777	28.404.281	2.300.000	18.680.000

	Moderselskabet			
	1/8 2017 gæld i alt	31/7 2018 gæld i alt	Afdrag næste år	Restgæld efter 5 år
Gæld til leasingsselskaber.....	22.934.777	28.404.281	2.300.000	18.680.000
	22.934.777	28.404.281	2.300.000	18.680.000

Periodeafgrænsningsposter

11

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under kortfristede gældsforpligtelser, vedrører periodiserede omsætningstransaktioner samt modtagne betalinger vedrørende indtægter i efterfølgende regnskabsår.

Eventualposter mv.

12

Tilbagekøbs- og kautionsforpligtelse ca. 14.391 tkr. for overtagne kontrakter med ejendomsforbehold i maskiner og leasingkontrakter.

Der påhviler selskabet sædvanlig garanti på leverede maskiner.

Huslejeoplygtelser

Koncernens danske afdeling har indgået to huslejekontrakter, hvoraf den ene indeholder en 6 måneders opsigelsesvarsel, mens den anden er indgået uden en opsigelsesvarsel. Huslejekontrakten, der indeholder en opsigelsesvarsel, har en årlig leje på 60 tkr.

Koncernens filialer i Sverige har indgået to huslejekontrakter, som indeholder en 9 måneders henholdsvis 12 måneders opsigelsesvarsel. Huslejekontrakten, der indeholder en 9 måneders opsigelsesvarsel, har en årlig leje på 238 tkr., mens huslejekontrakten, der indeholder en 12 måneders opsigelsesvarsel, har en årlig leje på 396 tkr.

NOTER

Note

Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

13

Til sikkerhed for engagement med kreditinstitutter er der afgivet følgende sikkerheder:

	Koncernen		Moderselskabet	
	Regnskabsmæssig værdi af aktiver kr.	Pantets nom. værdi eller restgæld tkr.	Regnskabsmæssig værdi af aktiver kr.	Pantets nom. værdi eller restgæld tkr.
Følgende aktiver er stillet til sikkerhed for gæld:				
Løsørejerpantebrev i driftsinventar og driftsmidler.....	1.765	1.250	1.765	1.250

Til sikkerhed for bankgæld på 54.087 tkr. har koncernens moderselskab stillet virksomhedspant på nominelt 30.000 tkr. Virksomhedspantet omfatter følgende aktiver, hvis regnskabsmæssige værdi på balancedagen udgør:

Varebeholdninger (tkr.).....	76.700	75.600
Tilgodehavender fra salg (tkr.).....	20.070	20.070
Driftsinventar og driftsmidler (tkr.).....	1.765	1.765

Nærtstående parter

14

Selskabets nærtstående parter omfatter følgende:

Virksomhedens nærtstående parter med betydelig indflydelse omfatter datter- og associerede virksomheder samt selskabernes bestyrelse, direktion og ledende medarbejdere samt disse personers relaterede familiemedlemmer. Nærtstående parter omfatter endvidere selskaber, hvori førnævnte personkreds har væsentlige interesser.

Transaktioner med nærtstående parter

Selskabet har ikke haft transaktioner med nærtstående parter, der ikke er indgået på markedsmæssige vilkår. Jf. ÅRL § 98c, stk. 7 oplyses alene om transaktioner, som ikke er gennemført på normale markedsmæssige vilkår.

Afledte finansielle instrumenter

15

Der er tegnet én renteswap til sikring af ét variabelt forrentet lån. Renteswappen udløber den 31. december 2018. Markedsværdien af rentederivatet udgør pr. 31. juli 2018 -361 tkr., og er medtaget under kortfristede gældsforpligtelser.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsrapporten for Gøma Viborg ApS for 2017/18 er aflagt i overensstemmelse med den danske årsregnskabslovs bestemmelser for virksomheder i regnskabsklasse C, mellemstor virksomhed.

Årsrapporten er udarbejdet efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden Gøma Viborg ApS samt tilknyttede virksomheder, hvori Gøma Viborg ApS direkte eller indirekte besidder mere end 50 % af stemmerettighederne eller på anden måde har bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen besidder mellem 20 % og 50 % af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder, jf. koncernoversigten.

Koncernregnskabet er udarbejdet som et sammendrag af modervirksomhedens og tilknyttede virksomheders årsregnskaber ved sammenlægning af ensartede regnskabsposter. Ved konsolideringen foretages fuld eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder.

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra anskaffelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til afståelsestidspunktet. Sammenligningstal korrigeres ikke for nyhvervede, solgte eller afviklede virksomheder.

Erhvervede virksomheder indregnes i koncernregnskabet efter overtagelsesmetoden, med omvurdering af alle identificerede aktiver og forpligtelser til dagsværdi på overtagelsesdagen. Dagsværdien er opgjort på baggrund af handler på et aktivt marked, alternativt beregnet ved anvendelse af almindeligt accepterede værdiansættelsesmodeller. Ved beregning af dagsværdi på investeringsejendomme er anvendt en discounted cash flow model på baggrund af tilbagediskontering af den fremtidige indtjening. Driftsmidler er opført til dagsværdi på baggrund af indhentede valuarvurderinger, som bygger på en samlet vurdering af maskinparken.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af de tilknyttede virksomhedernes dagsværdi af nettoaktiver og forpligtelser på anskaffelsestidspunktet.

Positive forskelsbeløb mellem anskaffelsesværdi og dagsværdi af overtagne identificerede aktiver og forpligtelser, indregnes under immaterielle anlægsaktiver som goodwill og afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af den økonomiske levetid. Negative forskelsbeløb indregnes i resultatopgørelsen ved anskaffelsen.

Kapitalandele i associerede virksomheder måles i balancen til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes værdi opgjort efter moderselskabets regnskabspraksis og med forholdsmæssig eliminering af urealiserede koncerninterne avancer og tab. I resultatopgørelsen indregnes den forholdsmæssige andel af de associerede virksomheders resultat efter eliminering af forholdsmæssig andel af intern avance og tab.

Minoritetsinteresser

I koncernregnskabet indregnes tilknyttede virksomheders regnskabsposter 100 %. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af tilknyttede virksomheders resultat og egenkapital præsenteres særskilt i henholdsvis resultatdisponering og i særskilte hovedposter inden for egenkapitalen.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS**RESULTATOPGØRELSEN****Nettoomsætning**

Nettoomsætning ved salg af handelsvarer og færdigvarer indregnes i resultatopgørelsen, såfremt levering og risikoovergang til køber har fundet sted inden årets udgang og såfremt indtægten kan opgøres pålideligt og forventes modtaget. Nettoomsætning indregnes ekskl. moms og afgifter og med fradrag af rabatter i forbindelse med salget.

Arbejde udført for fremmed regning indregnes i takt med, at arbejdet udføres, hvorved nettoomsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte arbejde.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til koncernens og selskabets aktiviteter, herunder fortjeneste ved salg af immaterielle- og materielle anlægsaktiver.

Andre driftsomkostninger

Andre driftsomkostninger indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til koncernens og selskabets aktiviteter, herunder tab ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Vareforbrug

Vareforbrug omfatter omkostninger, der afholdes for at opnå årets nettoomsætning. Herunder indgår direkte og indirekte omkostninger til råvarer og hjælpematerialer.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger til salg, reklame, administration, lokaler, tab på debitorer, operationelle leasingomkostninger mv.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager, inklusive feriepenge og pensioner samt andre omkostninger til social sikring mv. til koncernens og selskabets medarbejdere. I personaleomkostninger er fratrukket modtagne godtgørelser fra offentlige myndigheder.

Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder

I moderselskabets resultatopgørelse indregnes den forholdsmæssige andel af de enkelte tilknyttede virksomheders resultat efter fuld eliminering af intern avance/tab og fradrag af afskrivning på goodwill.

Finansielle indtægter og omkostninger

Finansielle indtægter og omkostninger indeholder renteindtægter og -omkostninger, finansielle omkostninger ved finansiel leasing, realiserede og urealiserede kursgevinster og -tab vedrørende gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle aktiver og forpligtelser samt tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen mv. Finansielle indtægter og omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

BALANCEN

Immaterielle anlægsaktiver

Erhvervet goodwill måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Goodwill afskrives lineært over den økonomiske brugstid, der er vurderet til 5 år. Afskrivningsperioden er foretaget ud fra en vurdering af de branchemæssige forhold, som den erhvervede goodwill knytter sig til.

Udviklingsomkostninger omfatter omkostninger, herunder lønninger og gager samt afskrivninger, der direkte kan henføres til selskabets udviklingsaktiviteter, og som opfylder kriterierne for indregning.

Aktiverede udviklingsomkostninger måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger eller til genindvindingsværdi, såfremt denne er lavere.

Aktiverede udviklingsomkostninger afskrives lineært efter færdiggørelsen af udviklingsarbejdet over den vurderede økonomiske brugstid. Afskrivningsperioden udgør sædvanligvis 5 år.

Immaterielle anlægsaktiver nedskrives generelt til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end regnskabsmæssig værdi.

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af den skønnede restværdi efter afsluttet brugstid.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For egenfremstillede aktiver omfatter kostprisen omkostninger til materialer, komponenter, underleverandører samt direkte lønforbrug.

Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider og restværdi:

	Brugstid	Restværdi
Bygninger.....	50 år	40 %
Produktionsanlæg og maskiner.....	3-5 år	0-20 %
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar.....	3-10 år	0-30 %

Fortjeneste eller tab ved salg af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter eller andre driftsomkostninger.

Leasingkontrakter

Leasingkontrakter vedrørende materielle anlægsaktiver, hvor selskabet har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing), indregnes i balancen som aktiver. Aktiverne måles ved første indregning i balancen til opgjort kostpris svarende til dagsværdi eller (hvis lavere) nutidsværdien af de fremtidige leasingydelser. Ved beregning af nutidsværdien anvendes leasingaftalens interne rentefod som diskonteringsfaktor eller en tilnærmet værdi for denne. Finansielt leasede aktiver afskrives som koncernens og selskabets øvrige tilsvarende materielle anlægsaktiver.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse indregnes i balancen som en gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel indregnes over kontraktens løbetid i resultatopgørelsen.

Alle øvrige leasingkontrakter betragtes som operationel leasing. Ydelser i forbindelse med operationel leasing og øvrige lejeaftaler indregnes i resultatopgørelsen over kontraktens løbetid. Selskabets samlede forpligtelse vedrørende operationelle leasing- og lejeaftaler oplyses under eventualposter mv.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Finansielle anlægsaktiver

Kapitalandele i dattervirksomheder måles i moderselskabets balance efter den indre værdis metode.

Kapitalandele i dattervirksomheder måles i balancen til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort efter moderselskabets regnskabspraksis med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer og tab og med tillæg eller fradrag af resterende værdi af positiv eller negativ goodwill.

Ved køb af virksomheder anvendes overtagelsesmetoden med omvurdering af alle identificerede aktiver og forpligtelser til dagsværdi på overtagelsesdagen. Dagsværdien er opgjort på baggrund af handler på et aktivt marked, alternativt beregnet ved anvendelse af almindeligt accepterede værdiansættelsesmodeller.

Koncerngoodwill afskrives over den vurderede økonomiske levetid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Koncerngoodwill afskrives lineært over afskrivningsperioden, der udgør 5 år. Afskrivningsperioden er foretaget ud fra en vurdering af den erhvervede virksomheds markedsposition og indtjeningsprofil samt branchemæssige forhold.

Nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder overføres under egenkapitalen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode i det omfang, den regnskabsmæssige værdi overstiger anskaffelsværdien.

Dattervirksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr. og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives i det omfang det vurderes som uerholdeligt. Såfremt den regnskabsmæssige negative indre værdi overstiger tilgodehavender, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser i det omfang, selskabet har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække dattervirksomheders underbalance.

Deposita omfatter huslejedeposita, som indregnes og måles til kostpris. Der afskrives ikke på deposita. Andre tilgodehavender, indregnet under omsætningsaktiver, måles til dagsværdi i balancen.

Værdiforringelse af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver samt finansielle anlægsaktiver, der ikke måles til dagsværdi, vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis gruppe af aktiver. Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Genindvindingsværdi er den højeste værdi af nettosalgspris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede nettopengestrømme fra anvendelsen af aktivet eller aktivgruppen og forventede nettopengestrømme ved salg af aktivet eller aktivgruppen efter endt brugstid.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Varebeholdninger

Nye og brugte maskiner måles til kostpris eller nettorealiseringsværdi, hvis denne er lavere.

Reservedele måles til kostpris på grundlag af vejede gennemsnitspriser. I tilfælde, hvor nettorealiseringsværdien er lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi.

Kostpris for handelsvarer samt råvarer og hjælpematerialer opgøres som anskaffelsespris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Kostpris for fremstillede maskiner samt maskiner under fremstilling omfatter kostpris for råvarer, hjælpematerialer, direkte løn og indirekte produktionsomkostninger. Indirekte produktionsomkostninger indeholder indirekte materialer og løn samt vedligeholdelse af og afskrivning på de i produktionsprocessen benyttede fabriksbygninger og udstyr, omkostninger til fabriksadministration og ledelse samt aktiverede udviklingsomkostninger vedrørende produkterne.

Nettorealiseringsværdien for varebeholdninger opgøres som salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der afholdes for at effektuere salget. Værdien fastsættes under hensyntagen til varebeholdningernes omsættelighed, ukurans og forventet udvikling i salgspris.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominel værdi. Værdien reduceres med nedskrivning til imødegåelse af forventede tab.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det udførte arbejde. Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden på balancedagen og de samlede forventede indtægter på det enkelte igangværende arbejde.

Det enkelte igangværende arbejde indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser, afhængig af nettoværdien af salgssummen med fradrag af acontofaktureringer og -betalinger.

Periodeafgrænsningsposter, aktiver

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Andre hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til reklamationsarbejder på maskiner.

Skyldig skat og udskudt skat

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatte.

Udskudt skat måles af midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettiget skattemæssigt underskud, måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening, eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i resultatopgørelsen bortset fra poster, der føres direkte på egenkapitalen.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Gældsforpligtelser

Finansielle forpligtelser indregnes ved låneoptagelse til det modtagne provenu med fradrag af afholdte låneomkostninger. I efterfølgende perioder måles de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden.

Amortiseret kostpris for kortfristede gældsforpligtelser svarer normalt til nominel værdi.

Periodeafgrænsningsposter, passiver

Periodeafgrænsningsposter indregnet under passiver omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter indregnes første gang i balancen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter indgår i tilgodehavender henholdsvis forpligtelser.

Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med eventuelle ændringer i dagsværdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse.

Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes i tilgodehavender eller gæld samt på egenkapitalen. Resulterer den fremtidige transaktion i indregning af aktiver eller forpligtelser, overføres beløb, som blev indregnet på egenkapitalen, fra egenkapitalen og indregnes i kostprisen for henholdsvis aktivet eller forpligtelsen. Resulterer den fremtidige transaktion i indtægter eller omkostninger, overføres beløb, som blev indregnet på egenkapitalen, til resultatopgørelsen i den periode, hvor det sikrede påvirker resultatopgørelsen.

For eventuelle afledte finansielle instrumenter, som ikke opfylder betingelserne for behandling som sikringsinstrumenter, indregnes ændringer i dagsværdi i resultatopgørelsen løbende.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post.

Hvis valutapositionen anses for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes urealiserede værdireguleringer direkte på egenkapitalen.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

Anlægsaktiver, der er købt i fremmed valuta, omregnes til kursen på transaktionsdagen.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

PENGESTRØMSOPGØRELSE

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømmene for året fordelt på driftsaktivitet, investeringsaktivitet og finansieringsaktivitet for året, årets forskydning i likvider samt likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme fra driftsaktivitet:

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som årets resultat reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital samt betalt selskabsskat.

Pengestrømme fra investeringsaktivitet:

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betaling i forbindelse med køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet:

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af aktiekapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån samt afdrag på rentebærende gæld og betaling af udbytte til selskabsdeltagere.

Likvider:

Likvider omfatter kassekredit og likvide beholdninger.